

**PHÒNG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HUYỆN KỲ ANH**

ĐỀ CHÍNH THỨC

**KỲ THI HỌC SINH GIỎI HUYỆN
NĂM HỌC 2023 – 2024**

Môn: Ngữ văn 6

Thời gian làm bài 120 phút (không kể thời gian phát đề)

Câu 1: (4 điểm) Đọc đoạn trích và thực hiện các yêu cầu:

Trong khu rừng kia, chú Sẻ và chú Chích chơi với nhau rất thân. Một hôm, Sẻ nhận được món quà của bà ngoại gửi đến. Đó là một chiếc hộp đựng toàn hạt kê. Sẻ không hề nói với bạn một lời nào về món quà lớn ấy cả. “Nếu cho cả Chích nữa thì chẳng còn lại là bao!”. Sẻ nghĩ thầm. Thé là hằng ngày, Sẻ ở trong tổ ăn hạt kê một mình. Ăn hết, chú ta quẳng hộp đi. Những hạt kê còn sót lại văng ra khỏi hộp. Cô Gió đưa chúng đến một đám cỏ non xanh dưới một gốc cây xa lạ.

Chích đi kiểm mồi, tìm được những hạt kê ngon lành ấy, bèn gói lại thật cẩn thận vào chiếc lá, rồi mừng rỡ chạy đi tìm người bạn thân thiết của mình. Vừa gặp Sẻ, Chích đã reo lên:

– Chào bạn Sẻ thân mến! Mình vừa kiểm được mười hạt kê rất ngon! Đây này, chúng mình chia đôi: cậu năm hạt, mình năm hạt.

– Chia làm gì cơ chứ? Không cần đâu! – Sẻ lắc lắc chiếc mỏ xinh xắn của mình, tỏ ý không thích. – Ai kiểm được thì người ấy ăn!

– Nhưng mình với cậu là bạn của nhau cơ mà. Đã là bạn thì bắt cứ cái gì kiểm được cũng phải chia cho nhau. Lẽ nào cậu không nghĩ như thế?

Nghe Chích nói, Sẻ rất xấu hổ. Thé mà chính Sẻ đã ăn hết cả một hộp kê đầy. Sẻ cầm năm hạt kê Chích đưa, ngượng nghẹn nói:

– Mình rất cảm ơn cậu, cậu đã cho mình những hạt kê ngon lành này, còn cho mình một bài học quý về tình bạn.

(Câu chuyện “Bài học quý”, Mi-khai-in Pla-copp-xki, Nguyễn Thị Xuyên dịch, Trích trang truyendangian.com)

a) Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn trích trên.

b) Xác định hiệu quả của biện pháp tu từ trong câu “Cô Gió đưa chúng đến một đám cỏ non xanh dưới một gốc cây xa lạ”.

c) Vì sao “Nghe Chích nói, Sẻ rất xấu hổ”?

d) Bức thông điệp được gợi lên từ câu chuyện trên.

Câu 2: (6 điểm) Từ nội dung câu chuyện trên, em hãy viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của mình về **tình bạn đẹp**.

Câu 3: (10 điểm)

- Gia đình nơi lưu giữ những kỷ niệm tuổi thơ.

- Gia đình nơi chất chứa những tình cảm thiêng liêng và cao quý.

- Gia đình là điểm tựa, là cội nguồn của tình yêu, hạnh phúc.

Từ những gợi ý trên và qua trải nghiệm của bản thân, em hãy viết bài văn tự sự về một hoạt động trải nghiệm cùng với gia đình mà em yêu mến.

-----HẾT-----

HƯỚNG DẪN CHẤM NGỮ VĂN 6

Câu 1: (4,0 điểm)

a) Học sinh xác định được phương thức biểu đạt chính của văn bản là tự sự **(1,0 điểm)**

b) Biện pháp tu từ nhân hoá cô gió; Hiệu quả làm cho câu văn trở nên sinh động hơn, gần gũi với con người. **(1,0 điểm)**

c) Chim Sẻ xáu hổ vì: Mình quá ích kỉ, tham ăn, chỉ nghĩ đến mình; còn chích tốt bụng, luôn nghĩ đến bạn, sẵn sàng san sẻ cho bạn những hạt kê ngon. **(1,0 điểm)**

d) Bức thông điệp: Sự nhường nhịn chia sẻ những điều cao quý trong tình bạn. **1,0 điểm**

Câu 2: Học sinh tạo lập được một đoạn văn nghị luận đảm bảo các yêu cầu sau:

- **Về hình thức:** Có câu mở đoạn (nêu vấn đề nghị luận), các câu thân đoạn và câu kết đoạn. **(1,0 điểm)**

- **Về nội dung:** Trình bày được ý nghĩa của tình bạn đẹp: **(5,0 điểm)**

+ Tình bạn giúp chúng ta quên đi mọi ưu phiền và nỗi buồn trong cuộc sống **(1,0 điểm).**

+ Tình bạn sẽ giúp chúng ta cải thiện bản thân hơn, sửa chữa những khuyết điểm **(1,0 điểm).**

+ Giúp chúng ta tin tưởng và chia sẻ những điều thầm kín, những khó khăn, chia sẻ ngọt bùi trong cuộc sống **(1,0 điểm).**

+ Tình bạn có vai trò vô cùng quan trọng trong đời sống vật chất và tinh thần của con người. Tình bạn sẽ giúp gắn kết con người với nhau **(1,0 điểm).**

+ Tình bạn đẹp sẽ khiến cuộc sống của chúng ta trở nên thú vị và có ý nghĩa hơn rất là nhiều. Và tình bạn tốt sẽ giúp mỗi chúng ta trở nên tốt đẹp hơn **(1,0 điểm).**

Câu 3: (10,0 điểm) Kiểm tra kỹ năng tạo lập văn bản: Học sinh tạo lập được bài văn kể lại một trải nghiệm:

1. Tạo lập được một bài văn tự sự đảm bảo cấu trúc: Có đầy đủ mở bài, thân bài và kết bài, có nhân vật, sự việc **(1,0 điểm)**

2. Xác định đúng đẽ tài mà đẽ ra yêu cầu: Kể lại trải nghiệm cùng gia đình mà em yêu thích **(0,5 điểm).**

3. Trình bày sạch sẽ, cân đối, mạch lạc, chữ viết đúng chính tả **(0,5 điểm)**

4. Học sinh có nhiều cách tạo lập văn bản tự sự khác nhau, nhưng phải đảm

bảo các nội dung sau ;

a) Mở bài: Giới thiệu về gia đình, : (**0,5 điểm**)

- Trong hoàn cảnh như thế nào em đã có trải nghiệm đó?

- Trải nghiệm đó đem lại cho em cảm xúc như thế gì? (vui vẻ, phấn khởi, hạnh phúc, tự hào, buồn bã, hối hận...)

b) Thân bài: (**7,0 điểm**) Kể lại trải nghiệm theo trình tự thời gian:

- Lý do cuộc trải nghiệm; trải nghiệm đó diễn ra ở đâu? Em đã di chuyển đến đó như thế nào? (**1,0 điểm**)

- Có những ai xuất hiện trong trải nghiệm của em? (ông bà, bố mẹ, anh chị, em...) (**1,0 điểm**)

- Những kĩ niệm về gia đình mà em yêu mến . (**1,0 điểm**)

- Em đã làm gì trong trải nghiệm đó? Hoạt động nào, khoảnh khắc nào là đáng nhớ nhất? (**2,0 điểm**)

- Trong quá trình trải nghiệm, em trải qua những cung bậc cảm xúc như thế nào? Điều gì khiến em yêu thích. Bài học rút ra sau cuộc trải nghiệm (**2,0 điểm**)

c) Kết thúc trải nghiệm, em trở về nhà với cảm xúc, suy nghĩ và sự thay đổi ra sao? (**0,5 điểm**)

* Lưu ý: Giáo viên cho điểm cao với những bài văn sáng tạo, có trí tưởng tượng phong phú và sự liên tưởng hợp, có nhiều tình tiết bất ngờ, thú vị.